

TEPAV Yolsuzlukla Mücadele Konferansı, 6 Aralık 2006

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun Konuşması

Şahsım ve TOBB adına sizleri saygıyla selamlıyorum, hoş geldiniz. Yolsuzlukla mücadele konusu, ülkemizde kamu yönetiminde reform çabalarının temel taşlarından birisini teşkil etmektedir. Gerçekten de son dönemde, kamuda etkin, şeffaf, katılımcı, hesap verebilir yönetimin oluşturulması konusunda, önemli yasal düzenlemeler gerçekleştirilmiştir.

Uluslararası Saydamlık Teşkilatı'nın yolsuzluk algısına dayalı olarak oluşturduğu endekse göre, Türkiye olumlu anlamda ilerleme kaydederek, 2002'deki 64'üncülüktен, 2006'da 60. sıraya yükselmiştir.

Dünya Bankası Enstitüsü'nün yaptığı başka bir araştırmaya göre de, 2002-2005 yılları arasında yolsuzluğun kontrolü alanında Türkiye'nin skoru önemli oranda artmıştır. Burada, kamu yönetiminin iyi yönetim ilkeleri çerçevesinde, yeniden yapılandırılmasına yönelik yasal düzenlemelerin ve ekonomide sağlanan istikrarın büyük rol oynadığı ortadadır. Bunu, doğru yönde bir ilerleme olarak görmekle birlikte, kesinlikle yeterli görmüyoruz.

Türkiye zaman geçirmeden listede daha üst sıralara, yolsuzluk olgusunun az olarak algılandığı ülkeler seviyesine yükselmelidir. Bu olmadan, küresel rekabet ortamında birinci lige yükselmemiz mümkün değildir. Bu açıdan bakınca, henüz kamu reformunun dayandığı temel ilkelerin etkin olarak uygulandığını, uygulayıcı kişi ve kuruluşlar tarafından benimsendiğini, bürokratların ve siyasilerin etik kuralların hakimiyetine uyum sağladığını, serbest piyasa dengelerinde rekabet ortamının tesis edildiğini söylemek, mümkün değildir. Kamu harcamaları hala çok büyük, bürokratik perde hala çok kalındır ve devletin ekonomiye müdahale tarzı değişmemiştir.

Yolsuzluğu ortadan kaldıracak mucizevi bir çare bulunmamaktadır. Ancak, yolsuzlukla etkin mücadele etmek için güçlü bir siyasi irade gerekmektedir. Böyle bir siyasi irade, toplumun geniş kesimlerini de etkileyecek, yolsuzluklara karşı geniş bir toplumsal mutabakat sağlanacaktır.

Bu çerçevede, Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir etik komisyonu kurulması, mal bildirimi uygulaması kapsamında yeni düzenlemelere gidilmesi, siyasi partilerin finansman ve harcama yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla, Adalet Bakanlığı'nca iki yasa taslağı hazırlanmıştır. Ancak, taslak bir türlü yasalaşmamıştır.

Öte taraftan, Hükümet programında, hükümetin, kamu adına görev yapanların yargılanabilmelerinin önündeki, dokunulmazlık dahil, tüm engellerin kaldırıldığı bir ortamdan söz edilmesine rağmen, burada da bir ilerleme kaydedilememiştir. Ancak adaletin tecellisi için bütün korumaların yani dokunulmazlıkların kaldırılması beraberinde büyük bir riski de önümüze koyuyor. Eğer yargı süreci hızlı ve adil bir şekilde işlemezse, kaldıracağımız engeller çok daha ciddi sıkıntıların doğmasına neden olabilir.

Kendini yeniden yapılandırmayan siyaset kurumunun, kamu yönetimini yeniden yapılandırmasına yönelik attığı adımların etkili olması beklenemez. Tüm siyasi partilerden, siyasetin yeniden yapılandırılması hususunda üzerlerine düşen rolleri yerine getirmelerini bekliyoruz. Yolsuzluğa karşı yürütülen politikalarda, devletin resmi organlarının ve siyasi partilerin mücadelesi kadar, toplumun bu konuda göstereceği irade de önemlidir. Yolsuzlukla mücadelenin, ekonomimize ve

toplumumuza sağlayacağı büyük katkı düşünüldüğünde, Türk özel sektörü, bu konuda da, hiç kuşkusuz üstüne düşenleri yapmalıdır.

Bugüne kadar ülkemizde yüzlerce yolsuzluk tespit edilmiş ancak çok azı gerçek anlamda cezasını çekmiştir. Bir ülkede adaleti tesis edemezseniz, elde ettiğiniz hiçbir değeri koruyamazsınız. Eğer adaleti tesis etmenin en açık yolu olan ceza-mükafat uygulamasını bihakkın yerine getiremezsek yarınlarımızdan kaygı duymamız kaçınılmaz. Adaletin tesisi bir reklam ve siyaset malzemesi olamaz. Ya adaleti gerçekleştirir ya da adaletsizliğin bedelini bütün toplum olarak ağır bir şekilde öderiz. Sistem masum insanların ve işlerini hakkıyla yapanların yanında yer almalı ve adalet çok çabuk tecelli etmelidir.

İşin bir de ekonomik boyutu var. İş dünyasının gelişimine engel olabilecek bir sistemin içerisinde en büyük değer elbette güven unsurudur. Bunu da ancak adalet ile sağlayabiliriz.

Devletin ekonomik gelişim ile ilgili sağlayacağı adalet; kural koyucu ve denetleyici roller dışında, kaynak dağılımına doğrudan müdahale etmediği bir piyasa ekonomisini, tüm kurumlarıyla kurmak ve işletmekle gerçekleşebilir. Bu konuda, TOBB olarak, politika önerileri üretmeyi ve önerilerimizin takipçisi olmayı sürdüreceğiz.

Bu düşüncelerle sözlerime son verirken, sayın Güven SAK nezdinde, bu konferansı düzenleyerek, bize tartışma platformu sağlayan TEPAV ve TOBB-ETÜ çalışanlarına teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.